

vi virkelig ville hjælpe de ringere stillede Klasser, da ere de Herrer ikke med. Jeg bestylder ikke de Herrer for ikke at have Villien til at hjælpe disse Klasser, men mærkeligt er det, at hver Gang vi faae Lovforslag forelagte, der omhandle den Slags Forhold, da er der saa mange Indvendinger og saa mange Betæneligheder, og da ruller der saa mange Skæmmebilleder op for at vise, hvorfor vi ikke skulle gjøre det og ikke gjøre det osv. osv. Mig forekommer det, at naar de Herrer virkelig have Villie og Hjerte til at hjælpe de ringere stillede Klasser, da foreligger der her et ganske rimeligt og fornuftigt Forslag, som de ikke behøve at være saa bange for, ligesom det ogsaa forekommer mig, at den ærede Indenrigsminister maa være dem en god Bærge og Borgen i det Stykke; thi var det en Socialistisk Lov, kan man være ganske rolig for, at Ministeren ikke var med dertil. Overfor den Slags Udtalelser, vi have hørt her, er det ogsaa glædeligt at se de Udtalelser, der ere faldne i Landstinget under Sagens Behandling, og det forekommer mig at være godt, at det er flaaet fast af Ordføreren for Udvalgets Flertal i Landstinget (Oyendøll), at Flertallet kunde ikke andet end erkjende, at det maatte være en af Statens Opgaver paa den Maade, her er foreslaaet, at komme de mindre bemidlede og særlig uheldig stillede Klasser, navnlig Arbejdsklassen tilhjælp. Jeg er, som sagt, rigtig glad ved den Udtalelse, thi det er jo det store Princip, der stadig kommer frem, naar vi behandle de sociale Spørgsmaal, om Staten er forpligtet til virkelig at gjøre Noget overfor de Ringere i Samfundet. Min Mening er, at vi ikke alene ere berettigede men forpligtede til at hjælpe de Smaa i Kampen mod Kapitalen, og naar vi da ere komne saa vidt, at vi have faaet Ordføreren for Udvalgsflertallet i Landstinget til at indrømme denne Forpligtelse, kan jeg kun udtale min Glæde derved, medens jeg finder det beklageligt, at i Folkethinget, der skulde være endnu mere frisindet, ere Bennerne af Landstingets Flertal ikke engang komne saavidt. Efter de Udtalelser, der ere komne fra det ærede Medlem, som sidst talte, kan jeg ikke se Andet, end at, hvis vi følge det ærede Medlem, bliver Resultatet, at vi ingen Lov faae. (Rør: Det er sikkert nok.) Sa, jeg antager, at, hvis vi, efter hvad den høitærede Minister har havt at kæmpe med i Landstinget, her gjøre Bønskeligheder, saa faae vi ingen Lov, men saa gaar det som ifjor, at vi vel faae et Lovforslag fra Udvalget, men komme ingen Bei, opnaa intet Resultat. Derfor siger jeg, at, er det virkelig saa, at vi tro at kunne gjøre Gavn ved dette Lovforslag, skulle vi betænke os to Gange paa at vanskeliggjøre dets Gjennemførelse. — Jeg skal i alt Fald foreløbig indskrænke mig til disse Udtalelser og anbefale at lade Lovforslaget gaa videre med de Antydninger, at jeg ønsker at faae de 2,500 Kr. forhøiede og maaske ogsaa de 45 Mar forlængede, til 50 Mar

eller lidt til. Hvis det kunde lade sig gjøre, vilde jeg være meget glad ved Lovforslaget, men jeg vilde, som sagt, meget beklage, om vi stillede os saaledes, at vi Intet opnaaede paa dette Omraade.

Sage: Ifjor blev der jo nedsat det meget omtalte Udvalg til at behandle et Lovforslag, der var fremkommet fra det ærede Medlem for Veise Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), der gik meget vidt, hvad Anvendelsen af Statsmidler til Fordel for Husmænd angaar. Dette Udvalg overveiede, hvad det mente, der kunde gøres, og jeg tror at kunne sige, at Udvalget var saa vel stemt som muligt for at gjøre Noget og talte saamange Repræsentanter for de mest Yderliggaaende i denne Retning, at jeg fortryste mig til, at det Resultat, dette Udvalg kom til, maatte vel være det Yderste, man kunde komme til i den Henseende. Mine Forventninger ere imidlertid bleve i allerhøieste Grad overtrufne. Jeg vil strax her nævne den overordentlig store Forskel mellem Folkethingets Udvalgs Forslag og den høitærede Ministers; der er en saadan Kapitalforskel, at det ene forholder sig til det andet omtrent som de to modsatte Yderligheder. Det, Folkethingsudvalget vilde, var at hjælpe en Kreditforening, hvor de solidarisk Ansvarlige selv skulde skabe deres Kredit; thi fordi Staten gav et aarligt Tilskud til Hjælp, fordi man maatte erkjende, at Administrationsudgifterne ere temmelig store for den Slags Foreninger, blev dog hele Hovedbegæret lagt paa: Staf Eder selv Kredit, det vil sige: Optag ikke Andre i Foreningen end dem, der have saadanne Eiendomme, der egne sig for en Kreditforening. Hvad har man derimod gjort her? Man er gaaet den stik modsatte Bei. Man siger: Vi give vel lidt strax for at sætte Foreningerne igang, men Administrationsudgifterne maa disse væsentlig selv bære, og samtidig dermed aabner man Døren paa vid Gab for alle de daarligste Panter, der nu findes i Landet og senere ville komme. Man maa derfor sige: I, som have Panter, der ere noget værd, huft paa, at I ere solidarisk ansvarlige. I komme til at lægge Ryg til, naar den store Masse, der kommer ind, og som man ikke kan negte at optage — det kan man til en vis Grad ikke — faar Laan og disse sidste komme til at høste Frugten af Eders Nøie og Besvær ved at forbedre og drive Eders Eiendomme. Det er altsaa to himmelvidt forskellige Love, Folkethingets Forslag og Regjeringens Forslag. Som Følge deraf tror jeg, at Lovens Virkninger ogsaa blive i høieste Grad forskellige; thi medens, som sagt, en Kreditforening med lidt Statshjælp til Administrationsudgifter vilde være en sund Kreditforening, hvor Interessenterne føle det solidariske Ansvar, og hvor Majoriteten, som vælger Bestyrelsen og Revisorerne, nødvendigvis maatte være Folk, der vidste, hvad deres Eiendom er værd, og